

ክታብት መኒንጎኮካል ሲ ኮንጁጌት (ደቂ ተባዕትዮ-ሲ) Meningococcal C Conjugate (Men-C) Vaccine

**ውላድካ ብውሒስ መንገዱ ሓልዎ።
ኩሉ ክታብት ኣብ ግዚኡ ይውሰድ።**

ኩሉም ክታብታት ኣብ ግዚኦም ብምርካብ፣ ውላድካ ኣብ ምሉእ ህይወቱ ካብ ዝተፈላለዩ ሕማማት ክከላኸል ይኽእል እዩ።

ኸታብት ኣብ ዝሓለፉ 50 ዓመታት ኣብ ካናዳ ኻብ ዝኾነ ይኹን ካልእ ናይ ጥዕና ስጉምቲ ንላዕሊ ህይወት ሰባት ኣድሒኑ እዩ።

ናይ ደቂ ተባዕትዮ-ሲ ክታብት እንታይ እዩ?

ክታብት ናይ ደቂ ተባዕትዮ-ሲ ካብ ሓደ ካብቶም ዝበዝሑ ዓይነታት ባክተርያ መኒንጎኮካል ዝኾነ፣ ዓይነት ሲ ካብ ረኽሲ ይከላኸል። እቲ ክታብት ብጥዕና ካናዳ ዝጸደቐ እዩ።

እቲ ናይ ደቂ ተባዕትዮ-ሲ ክታብት ከም ኣካል ናይቲ ውላድካ ስሩዕ ክታብት ብነጻ ይወሃብ። ቆጶራ ንምሓዝ ናብ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ደውል።

እቲ ናይ ደቂ ተባዕትዮ-ሲ ክታብት ከወስድ ዝግብኡ መን እዩ?

ክታብት ናይ ደቂ ተባዕትዮ-ሲ ንዕሸላት ብተኸታታሊ 2 ዓቕን ይወሃብ። እቲ ቀዳማይ ኣብ 2 ወርሒ ዕድሜኡ፣ እቲ ካልኣይ ድማ ኣብ 12 ወርሒ ይወሃብ። እቲ ክታብት ምስ ካልኣት ናይ ህጻናት ክታብታት ኣብ ሓደ እዋን እዩ ዝወሃብ።

ናይ ደቂ ተባዕትዮ-ሲ ክታብት	ኣብ ግዜ ክታብት ዝነበረ ናይቲ ህጻን ዕድመ
1 ^ይ ዓቕን	2 ወርሒ
2 ^ይ ዓቕን	12 ወርሒ

እቲ ክታብት ንከም ዝስዕቡ ሰባት እውን ከወሃብ ይኽእል እዩ፡-

- ቅድሚ 2002 ዝተወለዱ ዕድሜኦም 24 ዓመትን ትሕቲኡን ዝኾኑ ኣብ መበል 10 ዓመት ልደቶም ወይ ድሕሪኡ ዓቕን ክታብት ዘይወሰዱ
- ምስ ሓደ ሕማም መኒንጎኮካል ዓይነት ሲ ዘለዎ ሰብ ብቐረባ ዝራኽቡ ዝነበሩ

ናይ ኩሉም ዝተረኽቡ ክታብታት መዝገብ ምሓዝ ኣገዳሲ እዩ።

እቲ ክታብት ምርካብ እንታይ ረብሓታት ኣለዉዎ?

ካብ ረኽሲ መኒንጎኮካል ዓይነት ሲ ዝከላኸሉ ክታብታት፣ ንውላድካ ካብዚ ከቢድን ሓደ ሓደ ግዜ ድማ ኣብ ውሽጢ ኩባዲ ቀታሊን ሕማም ንምክልኻል ዝበለጸ መገዲ እዩ።

ውላድካ ክታብት ክወስድ ከሎ፣ ንኻልኣት እውን ክከላኸል ይሕግዝ።

ድሕሪ እቲ ክታብት ክመጽኡ ዝኽእሉ ግብረ-መልሰታት እንታይ እዮም?

ክታብታት ኣዝዮም ውሒሳት እዮም። ካብ ሕማም መኒንጎኮካል ምውሳድ ነቲ ክታብት ምውሳድ ኣዝዩ ውሒስ እዩ። ልሙዳት ግብረ መልሲ ናይቲ ክታብት፣ እቲ ክታብት ኣብ ዝተዋህበሉ ቦታ ቃንዛ፣ ምቕያሕን ሕብጥን ከጠቓልል ይኽእል። ረስኒ፣ ድቃስ፣ ምጭንናቕ፣ ምጉዳል ሽውሃት፣ ዕገርግር ምባል፣ ተምላስ፣ ተቐማጥ፣ ሕማም ርእሲ ወይ ቃንዛ ጭዋዳታት እውን ድሕሪ ምውሳድ ክታብት ኣብ ውሽጢ 24 ሰዓታት ከጋጥም ይኽእል እዩ። እዞም ግብረ-መልሰታት ፈኮስቲ ኮይኖም ብሓፈሻ ካብ 1 ከሳብ 2 መዓልታት ዝጸንሑ እዮም።

ኣሰታሚኖፈን (ንኣብነት ታይለኖል፡፡) ወይ ኢብዩፕሮፈን (ንኣብነት ኣድቪል፡፡) ንረስኒ ወይ ቃንዛ ክስምዓካ ኽሎ ከወሃብ ይኽእል እዩ። ASA (ንኣብነት ኣስፓሪን፡፡) ጠንቂ ሕማም ረይ ሲንድሮም ክኸውን ስለ ዝኽእል ትሕቲ 18 ዓመት ንዝዕድሚኡ ዝኾነ ይኹን ሰብ ከወሃብ የብሉን።

* ኢብፕሮፈን ንትሕቲ 6 ወርሒ ዝዕድሚኦም ህጻናት መጀመርታ ምስ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ከይተዘራረብካ ከወሃብ የብሉን።

ብዛዕባ ረይ ሲንድሮም ዝበለጸ ሓበሬታ እንተ ደሊኻ ኣብ [HealthLinkBC File #84 Reye Syndrome](#) ርክ።

ዝኾነ ይኹን ክታብት ድሕሪ ምውሳድካ ን15 ደቓይቕ ኣብቲ ክሊኒክ ምጽናሕ ኣገዳሲ እዩ። ምክንያቱ ኣዝዩ ሳሕቲ ዝረከ ተኸእሎ ኣሎ፣ ካብ ሚልዮን ትሕቲ 1፣ ኣናፊላክሲስ ዝበሃል መፍርሒ-ህይወት ኣለርጂክ ግብረ-መልሲ ኣሎ። እዚ ድማ ቆፎ ኣፍልቢ፣ ጸገም ምስትንፋስ ወይ ምሕባጥ ጎረሮ፣ መልሓስ ወይ ከንፈር ከጠቓልል ይኽእል እዩ። እዚ ግብረ-መልሲ እንተተፈጠሩ፣ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ክሕክም ይኽእል እዩ። ህጹጽ ሕክምና ኤፒኒፍሪን (ኣድሪናሊን)

ምምሕዳርን ብኣምቡላንስ ናብቲ ዝቐረበ ክፍሊ ህጹጽ ረድኤት ምትሕልላናን የጠቓልል። ካብቲ ክሊኒክ ምስ ወጻእካ ምልክታት እንተተራእዮምካ፣ ናብ 9-1-1 ወይ ናብቲ ናይ ከባቢኻ ህጹጽ ቁጽሪ ደውል።

ኩሉ ግዜ ከቢድ ወይ ዘይተጸበኻዮ ግብረ-መልሲ ኣብ ጥዕናኻ ኣብ ዘጋጥመካ ንወሃቢ ክንክን ጥዕናኻ ጸብጻብ ምሃብ ኣገዳሲ እዩ።

እቲ ክታበት ናይ ሰብኡት-ሲ ክወስድ ዘይግብኡ መን እዩ?

ውላድካ ቅድሚ ሕጂ ዝወሰደ ዓቕን ክታበት መኒንጎኮካል ወይ ዝኾነ ክፋል ናይቲ ክታበት ንህይወት-ኣብ-ሓደጋ ዘእቱ ግብረ-መልሲ እንተሃልይዎ ምስ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ተዘራረብ።

ብሰንኪ ሰዓል ወይ ካልእ ቀሊል ሕማም ክታበት ምድንጓይ ኣየድልን። ይኹን እምበር፣ ዝኾነ ስክፍታታት እንተሃልዩካ፣ ምስ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ተዘራረብ።

ረኽሲ መኒንጎኮካል ሲ እንታይ እዩ?

ረኽሲ መኒንጎኮካል ሲ ብመኒንጎኮካል ዓይነት ሲ ዝበሃሉ ባክተርያ ዝመጽእ እዩ። ንመኒንጎኮካል ሲ ረኽሲ ሓንጎል ዝሸፍን ረኽሲ መኒንጎኮካል፣ ከምኡ'ውን ረኽሲ ደም ዝኾነ ሴፕቲሴምያ ሓዊሱ ከበድትን ንህይወት ኣብ-ሓደጋ-ዘእቱን ረኽሲታት ከስዕብ ይኽእል እዩ። ካብ ነፍሲ ወከፍ 100 ዝሓመሙ ሰባት፣ ዋላ'ውን ሕክምና እንተተቐበሉ፣ ክሳብ 15 ክሞቱ'ዮም። ቀዋሚ ጸገማት ረኽሲ ምጉዳእ ሓንጎል፣ ምጽማምን ምጥፋእ ኣካላትን ይርከብዎም።

ረኽሲ መኒንጎኮካል ካብ ሰብ ናብ ሰብ ብምስዓል፣ ሕንጥሽይ ምባል ወይ ድማ ብቐረባ ገጽ-ን-ገጽ ብምርኻብ ይላበድ። ብመንገዱ ምራቕ እውን ክላበድ ይኽእል እዩ። ዕሽላትን ኣንኣሽቱ ህጻናትን ካልኣት ህጻናት ዝጥቀሙሉ መደንዘዚታት፣ ጥርሙዝ ወይ መጻውቲታት ብምክፋል

ክሓምሙ ይኽእሉ እዮም። ዓበይቲ ህጻናትን ዓበይትን ብኸም ምስዓም ዝሓመሰሉ ንጥፊታት ክሓምሙ ይኽእሉ። ወይ ድማ ምግብ፣ መስተ፣ ሽጋራ፣ ልፕስቲክ፣ ጥርሙዝ ማይን ንስፖርት ወይ ኣፍ መሳርሒታት ሙዚቃ ዝውዕል መከላኸሊ ኣፍን ምክፋል ዝሓመሰሉ ንጥፊታት ክሓምሙ ይኽእሉ።

ሕማም መኒንጎኮካል ዓይነት ሲ ብሰንኪ ስሩዕ መደባት ክታበት ህጻናት ሕጂ ኣብ B.C. ሳሕቲ ዝረከ እዩ።

ብሱል ንኣሽቶ ፍቓድ

ወለዲ ወይ ኣለይትን ደቆምን ንክታበት ፍቓድ ንምርካብ ክመያየጡ ይምከር። ትሕቲ 19 ዓመት ዝዕድሚኦም ህጻናት፣ ንነፍሲ ወከፍ ክታበት ዘለዎ ረብሓን ክህሉ ዝኽእል ግብረ-መልስን ከምኡ'ውን ክታበት ናይ ዘይምኽታብ ከምጽእ ዝኽእል ሓደጋን ክርድኡ ዝኽእሉ፣ ብሕጋዊ መንገዲ ክታበት ክሰማምዑ ወይ ክነጽግዎ ይኽእሉ እዮም። ብዛዕባ ብሱላት ንኣሽቱ ፍቓደኛ ምዃን ተወሳኺ ሓበሬታ እንተ ደሊኻ ኣብ [HealthLinkBC File #119 The Infants Act, Mature Minor Consent and Immunization](#). ርእ።

